

فرمان تقينی نمبر ۱۰۹۸۰ - ۴۰۶۳ مؤرخ ۱۷ حوت حضور اعليحضرت معظم همايوني

ج،ع،ج نور احمد اعتمادی صدر اعظم:

تصويب شما ره ۳۵۹۳ جلسه تاريخي ۱۲۱۰ ر ۴۹ مجلس عالی وزراء را جمع به الحاق افغانستان به ميثاق عليه تبعيز در تعليم و تربيه بداخل (۱۹) ماده منعقد ۱۴ دسمبر ۱۹۶۵ در مقرر يونسکو که منظوري آن بوقت تعطيل شوري مصادف گردیده طبق حکم ماده (۷۷) قانون اساسی از حضور ما منظور و بوسيله اين فرمان تائيد و نافذ میگردد.

جلالتماب شما اين اراده حضور ما را به دواير مربوط ابلاغ و هدايت بدهيد تامو ضوع حين انعقاد مجدد جلسه شوري طبق حکم ماده (۷۷) قانون اساسی برای طی مرا حل نهائی به شوري از سال شود. محل توشيح حضور شاهانه

فرمان نمبر ۳۶۶۸ مؤرخ ۱۲۱۸ ر ۴۹ صدارت عظمی :

ج،ع،ج پوهندوی عبدالستار سیرت عدليه وزير.

مجلس وزراء تحت فيصله شما ره ۳۵۹۳ در جلسه تاريخي ۱۰ ر ۴۹۱۲ باملاحظه ورقة عرض شما ره ۱۴۲۲ مو رخ ۲۱ ر ۱۳۴۷۶ وزارت عدليه راجع به الحاق افغانستان به ميثاق عليه تبعيز در تعليم و تربيه منعقد ۱۴ دسمبر ۱۹۶۵ در مقرر يونسکو مراتب آتی را تصويب نمود :
۱- الحاق افغانستان به ميثاق عليه تبعيز در تعليم و تربيه بداخل (۱۹) ماده که بمهر دا را انشاء رسیده منظور است.

۲- طی مرا حل قانونی ميثاق مذکور مطابق ماده (۷۷) قانون اساسی از طريق فرمان تقينی صورت گیرد.

مرا تب اين تصويب که از صحه حضور اعليحضرت معظم همايوني گزارش یافته و بوسيله حکم شماره ۱۰۹۶ - ۴۰۶۱ مورخ ۱۷ حوت ۴۹ بصدارت ابلاغ گردیده به جلالتماب شما اطلاع داده شد تا طبق آن تعميل نماييد. نور احمد اعتمادی صدر اعظم

ميثاق عليه تبعيز در تعليم و تربيه

که از طرف کنفرانس عمومی يونسکو طی يازده همين دوره اجلاسيه آن بتاريخ ۱۴ دسمبر ۱۹۶۵ در پاریس تصويب گردیده است. کنفرانس عمومی موسسه تربيتی - علمی و ثقافتی ملل متحد از تاريخ ۱۴ نوامبر الی ۱۵ دسمبر ۱۹۶۰ طی يازده همين دوره اجلاسيه خود اين ميثاق را بتاريخ ۱۴ دسمبر ۱۹۶۰ با در نظر گرفتن مطالب و حقايق ذيل تصويب می کند :

اعلاميه جهانی حقوق بشر از پرنسيب عدم تبعيز دفاع نمود و اعلام می کند که هر فرد داراي حق تعليم و تربيت می باشد. تبعيز در تعليم و تربيه منافی حقوقی است که در آن اعلاميه تذکر یافته است.

دعوت همایوني اعليحضرت حضور د ۱۳۴۹ کال د حوت د ۱۷ نيته ۱۰۹۸ - ۴۰۶۳ گڼه تقينی فرمان :

ج،ع،ج نور احمد اعتمادی صدر اعظم

په بنونه او روزنه دتو پيرخلاف په هغه ميثاق پوري د افغانستان دالحاق په باب چه په (۱۹) مادو کښي دي او ديو نسکو په هستو گنځي کښي په ۱۹۶۵ کال د دسمبر په ۱۴ نيته منعقد شوي دي دوزيرانو عالی مجلس د ۱۳۴۹ کال د حوت د ۱۰ نيته ۳۵۹۳ گڼه تصويب چه منظوري يي دشوري په وخت برابر شوي ده داساسی قانون د (۷۷) مادي مطابق زمونږ له حضوره منظور دي او ددي فرمان په وسيله تاييد او نافذ يږي.

تاسو جلالتماب زمونږ د حضور دا اراده مربوطو دايرو ته ابلاغ او لارښودنه وکړي چه موضوع دشوري دبيا غونه يډو په وخت د اساسی قانون د (۷۷) مادي د حکم مطابق د نهايي مرحلو پوره کولو دپاره شوري ته وليږ له شي. د شاهانه حضور بنسکو ننځي

د صدارت عظمی د ۱۳۴۹ کال د حوت ۱۸ نيته ۳۶۶۸ گڼه فرمان

ج،ع،ج پوهندوی عبدالستار سیرت عدليه وزير!

دوزيرانو مجلس د ۱۳۴۹ کال د حوت ۱۰ نيته په غونه کښي د يونسکو په هستوگنځي کښي د ۱۹۶۵ کال د دسمبر په ۱۴ نيته په بنونه او روزنه کښي دتو پير خلاف په منعقد شوي ميثاق پوري دافغانستان دالحاق په باب دعدليه وزارت د ۱۳۴۹ کال د سنبلې د ۲۱ نيته د ۱۴۲۲ گڼه عرض پاني په کتنه د ۳۵۹۳ گڼه فيصلې له مخه داسی تصويب وکړ:

۱- دښوونې او روزنې دتو پير خلاف ميثاق پوري چه په ۱۹ مادو کښي دي او ددار الانشاء مهر پري لگيدلي دي دافغانستان الحاق منظور دي.

۲- قانونی مراحلو پوره کولو دپاره دي يي داساسی قانون د (۷۷) مادي مطابق دتقيني فرمان هيله وشي.

ددي تصويب په باب چه د معظم ټولواک همايوني اعليحضرت دحضور په صحه رسيدلي او د ۱۳۴۹ کال د حوت د ۱۷ نيته د ۱۰۹۶ - ۴۰۶۱ گڼه حکم په وسيله صدارت ته ابلاغ شوي تاسو جلالتماب ته خبر درکړ شو چه مطابق اجراءات وکړي. نور احمد اعتمادی صدر اعظم

په بنوونه او روزنه کې د تو پير خلاف ميثاق

چه د يونسکو د عمومی کنفرانس له خوا په يوو لسمه اجلاسيه دوره کښي د ۱۹۶۵ کال د دسمبر په ۱۴ نيته په پاریس کښي تصويب شوي دي.

دملگرو ملتو نو دروزني، علمی او ثقافتی موسسې عمومی کنفرانس د ۱۹۶۰ کال دنوا مبر د ۱۴ نيته نه د دسمبر تر ۱۵ نيته پوري په خپله يوو لسمه اجلاسيه دوره کښي د ميثاق د ۱۹۶۰ کال د دسمبر په ۱۴ نيته ددي لاندې مطالبو او حقايقوله پاملرنې سره تصويبوي: د بشر د حقوقو جهانی اعلاميه دتوپير نه کولو داصل دفاع کوي اعلامی چه هر فرد دښوونې اوروزنې حق لري.

موسسه تربيتي، علمي و ثقافتي ملل متحد به فحوای اساسي سنا مه خود بايد همکاري بين ملل زابه منظور تا مین احترام همگاني به حقوق بشر و تساوي فرصتهای تعليم و تربيه ايجاد نمايد .

در حالیکه موسسه تربيتي، علمي و ثقافتي ملل متحد به تفاو تهاي سيستم های تربيتي کشورها احترام می گذارد، بادر نظر گرفتن مطالب فوق وظيفه دارد که نه تنها هرگونه تبويض رادر تعليم و تربيه تحریم نمايد بلکه زمينه تساوي فرصت تربيتي را برای همگان فراهم کند.

پيشنهاد های در باره جنبه های مختلف تبويض در تعليم و تربيه به کنفرانس واصل شده که بحیث ماده ۱۷-۱-۴- اجنده این دوره اجلاسيه قبول گردیده است .

در دوره اجلاسيه دهم تصميم گرفته شده بود که مساله تبويض در تعليم و تربيه موضوع يك ميثاق بين المللي شناخته شود و كذا پيشنهاد های در این زمينه به کشورهای عضو ارسال گردد .

ماده اول:

۱- تا جايیکه به این ميثاق مر بوط است اصطلاح (تبويض) مشتمل بر هرگونه امتياز محرومیت محدودیت، یا ترجیحی است که مبنی بر نژاد، رنگ، جنس، زبان، دین عقیده سیاسی و غیره، مبداء ملی یا اجتماعی، حالت اقتصادی یا نسب بوده و هدف یا نتیجه آن از ا ل ه تساوي حقوق تربيتي یا لطمه زدن به آن حقوق باشد، با لخاصه در موارد آتی :

الف- محروم ساختن فرد یا گروهی از افراد از اکتساب تعليم و تربيه از هر نوع وسويه ايکه باشد.

ب- تخديد فرد یا گروهی از افراد به ترتيب ادناء.

ج- به تاسی شرایط ماده دو م این ميثاق تاسيس یا بقای سيستم ها یا موسسات تربيتي جداگانه برای اشخاص یا گروه های از اشخاص .

د- تحميل شرایط منافی کرامت انسانی بر شخص یا گروهی از اشخاص

۲- بر حسب اهداف این ميثاق اصطلاح تعليم و تربيت (معارف) راجع بر تمامی انواع وسويه های تعليم و تربيه مشتمل است بر دسترس داشتن به تعليم و تربيه، معيار، کیفیت و شرایط میسر ساختن آن.

ماده دوم:

بادر نظر داشتن ماده اول این ميثاق اگر حالات آتی در کشور مجاز باشد آنها را نمی توان تبويض شمرد .

الف- تاسيس یا ابقای سيستم ها یا موسسات تربيتي جدا گانه برای شاگردان جنس های دو گانه به شرایط آنکه این سيستم ها و موسسات تربيتي تساوي دسترس به تعليم و تربيه را در بر داشته باشند، معلمان آنها دارای اهليت متعادل بوده، مفکوره های اساسی و تمامی وسایل آنها کیفیت معادل داشته و آنها عین نصاب های تعليمی یا نصاب های تعليمی معادل را در رس دهند.

ب- تاسيس یا ابقای سيستم ها یا موسسات تربيتي جدا گانه بنابر ايجابات مذهبی یا لسانی بشر ط آنکه تعليمات آنها موافق به تمنيات و اندین یا اولیای قانونی شاگردان بود و مشمول در چنین موسسات اختیاری

به بنیونه او روزنه کبسي توپیردهغو حقوقو منافی دی چه، په دغه اعلامیه کبسي ذکر شوی دی .

دملگرو ملتو نو دروز نی . علمی او ثقافتی مو سسه دخپلی اساسنامی په سمون باید دملتو نو تر منځ بشري حقوقو او په بنیونه او روزنه کبسي دفر صتو نو مساوی کولو ته، دعمو می احترام دتامين دپاره همنازی منسخ نه راولی .

په داسی حالت کبسي چه دملگرو ملتو نو دروز نی ، علمی او ثقافتی مو سسه دهیوادو نو دروز نی دسیستمو نو دتفا وتونو احترام کوی، دیورتنو مطالبو نه پاملر نی سره وظيفه لری چه، نه یواځی په بنیونه او روزنه کبسي هرچول توپیر منع کړی بلکه دروزنی دفر صت دمساری کولو موقع دهر چا دپاره برا بره پری .

په بنیونه او روزنه کبسي دتوپیر د مختلفو اړخونو په باب کنفرانس ته پيشنهادونه رارسید لی دی چه ددی اجلاسيه دوری داجندا «۱۷» «۱»، «۲» مادی په حیث منل شوی دی .

په لسمه اجلاسيه دوره کبسي تصمیم نیول شوی وچه په بنیونه او روزنه کبسي دی دتوپیر مسئله دیو بین المللی ميثاق دعو ضوع په حیث وپیژ ندل شوی او هم دی په دی برخه کبسي غسپ و هیوادو نو ته پيشنهادونه ولپیرل شوی .

لومړۍ ماده :

۱- تر هغه شایه چا په دی ميثاق پوری ربط لری د «توپیر» اصطلاح په هر ډول امتیاز، محرومیت، بندیز ونو اوتر جیح باندي مشتمله ده چه په نژاد، رنگ، جنس، ژبی دین سیا سی او غیره عقیدي، ملی یا اجتماعی مبداء، اقتصادی حالت یا نسب باندي بناوی او هدف یا نتیجه یی دروزنی د حقوقو د تساوي له منځه وړل یادغو حقوقو ته صد مه رسول وی مخصوصاً په دی لاندی مواردو کبسي :

الف- دپه وړنی او روزنی د حاصلاتو له منځه وړل کس یا یوه ټولگی محرومول دهر ډول او سوبی څخه چه وی .

ب- په ادنا ډول پوری دیوه فرد یا یوه ټولگی محدودول .

ج- ددی ميثاق د دوهمی مادی د شرایطو په پیرو یی داشخا صو یا ډلو دپاره دځانگړو تربيتي موسسو جوړول یا جوړ ساتل .

د- په اشخا صو یا داشخا صو په ټولگیو باندي دانسان کرامت څخه دمنافی شرطونو بارول .

۲- ددی ميثاق دهدفونو له منځه دبنیوني او روزنی اصطلاح «پوهنه» دبنیوني او روزنی ټولو انو اعواوسویو ته راجع ده اود بنیوني او روزنی، معیار، کیفیت اود هغومیسر کولو په شرایطو باندي په واک اړلو مشتمله ده .

دو همه ماده

ددی ميثاق د لومړی مادی له پاملرنی سره که چیری دا لاندی حالات په یوه هیواد مجازوی نو هغه توپیر نه شی گنل کیدی :

الف- ددو گانه جنسونو د شاگردانو دپاره دروزنی د ځانگړو سیستمونو یا موسسو جوړول یا جوړ ساتل په دی شرط دروزنی دغه سیستمونه یا موسسی په بنیونه او روزنه باندي دواک لراو تساوي ولری، معلمان یی د متعادل اهليت خاوندان وی، اساسی مفکوری او نورو یی وسایل معادل کیفیت ولری اودوی دعین تعليمی نصابونو یاد معادل تعليمی نصابونو درس ورکړی .

ب- دروزنی د ځانگړو سیستمونو یا موسسو جوړول یا جوړ پرینودل د مذهبی یا ژنی ايجاباتو له منځه په دی شرط چه ددوی تعليمات د شاگردانو د مورو پلاریا قانونی اولیاء و دهیلو مطابق وی او په

باشد و بشرط آنکه اینگونه تعلیمات موافق موازینی باشد که محتملا از طرف اشخاص با صلاحیت نیز با لخاصه درمورد عین سو به تجویز و تصویب خواهد گردید.

ج- تاسیس یا ابقای موسسات تربیتی خصوصی، بشرط آنکه هدف این موسسات محروم ساختن هیچ گروهی از فرصتهای تربیتی آنها نبوده بلکه تهیه تسهیلات تعلیمی و سسات مذکور به علاوه تسهیلاتی باشند که از طرف مقامات ذیصلاح برای تعلیمات عامه فراهم گردیده است و بشرط آنکه همان موسسات موافق به این هدف اجرآت نمایند و تعلیمیکه آنها فراهم می نمایند موافق با موازین مقرر و یا مصوبه مقامات ذیصلاح با لخاصه موازین مربوط به عین سو به تعلیم و تربیه عامه باشد.

ماده سوم:

برای آنکه تبعیض در چو کات این میثاق ازاله گردد و یا از آن جلو گیری بعمل آید ممالک عضو تعهد می نمایند که:

الف- تمامی قوانین، مقررات و اجراءات اداری را که متضمن تبعیض در تعلیم و تربیه باشد ملغی و متوقف می نمایند.

ب- عدم تبعیض را در شمول شاگردان به موسسات تعلیمی در صورت لزوم با وضع قوانین تضمین می نمایند.

ج- مقامات ذیصلاح یک مملکت هیچگونه فرق را بین اتباع در مورد فیس مکتب، اعطای سکا لرشب ها و دیگر اشکال کمک به شاگردان و اعطای جواز نامه ضروری و فرا هم نمودن تسهیلات جهت تحصیل در خارج قایل نمی گردند مگر به اساس لیاقت یا احتیاج.

د- درمورد کمکهاییکه از طرف مقامات رسمی بموسسات تربیتی اعطاء می گردد به هیچگونه قیود یا تریجیحی که مبنی بر انتساب شاگردان به گروهی خاصی باشد جواز داده نخواهد شد.

ه- به اتباع خارجی مقیم خاک خود تعلیم و تربیه را طوری میسر گردانند که برای اتباع خود فرا هم می نمایند.

ماده چهارم:

بر حسب این میثاق کشور های عضو مزیدا متعهد می شوند که چنان خط مشی ملی را ترتیب، تکمیل و تطبیق نمایند که به طرق متناسب به شرایط و تعاملات بتواند کیفیت تساوی فرصت ها و اجراءات را در مسایل تعلیم و تربیه بالخاصه در موارد ذیل پیش ببرند:

الف- اجباری و رایگان قرار دادن تعلیمات ابتدایی میسر ساختن اشکال مختلفه تعلیمات ثانوی برای همه میسر ساختن تعلیمات عالی بطور مساویانه برای همه به اساس قابلیت فردی، تهیه زمین برای قبول این حکم قانون که همه کس مکلف است تادار مکاتبیکه قانونا مجاز شناخته شده شامل شوند.

ب- تهیه زمین آنکه موازین تعلیمی در تمامی موسسات تعلیمی عامه هم سو به متعادل بوده و همچنان شرایط مربوطه به کیفیت تعلیم و تربیه نیز متعادل باشد.

ج- توسط بکار بردن طرق مناسب تشویق و بلند بردن سو به تعلیمی اشخاصیکه تعلیمات ابتدایی را اکتساب و یا تکمیل ننموده و تمهید تحصیلشان به اساس قابلیت های فردی.

دغسی موسسو کنبی شمول اختیاری وی . اوپه دی شرط چه دغسی تعلیمات دهغو موازینو سره موافق وی چه احتمالا دوا کمنو اشخاصو له خوا بالخاصه دعین سوپی په باره کنبی هم تجویز او تصویب شی .

ج - دروزنی دخا صو موسسو جوړول یا جوړ پریښو دل په دی شرط چه دهغو موسسو همد ف دروزنی له فرصتو نو څخه دهیڅ ټولگی محرو مول نه وی بلکه دهغو موسسو دتعلیمی اسا نتیاو برابری دهغو اسا نتیاو نه علاوه وی چه دوا کمنو مقاماتو له خوا دعامه تعلیماتو دپاره برابری شوی دی اوپه دی شرط چه همدغه موسسو په دهغو اهدافو برابر اجراء آت وکړی او هغه تعلیم چه دوی پی برابرویی دوا کمنو مقاماتو د مقرر کړو یا تصویب کړو موازینو بالخاصه دعین سو پی دعامه ښووننی او روزنی دموار ینوسره موافق وی .

دریمه ماده

ددی دپاره چه ددی میثاق په چوکات کنبی توپیر له منځه لاړ شی او یا پی هڅ نیوی وشی غړی مملکتونه تعهد کوی چه :

الف - له هغه ټول قوانین، مقررات او اجراءات چه په ښوونه او روزنه کنبی دتوپیر متضمن وی لغو کوی او ځنډ وی .

ب - په تعلیمی موسسو کنبی دشا گردانو دشمول په باب دتوپیر نه کول دلزوم په صورت کنبی دقوانینو په وضع کولو تضمین کوی .

ج - دیو مملکت واکمن مقامات داتباعو ترمنځ دښوونځی دفیس، دسکالرشپیونو په ورکړه او له شا گردانو سره دمرستی په نورو شکلونو او په خارج کنبی دتحصیل دپاره دضروری جواز نامی او اسانتیاو په برابرولو کنبی هیڅ ډول فرق نه کوی مگر دلیاقت یا احتیاج په اساس .

د - دهغو مرستو په باره کنبی چه رسمی مقاماتو له خوا دروزنی موسسو ته ورکولی کیږی هیڅ ډول داسی قیودو یا ترجیح ته چه یوه خاص ټولگی ته دشا گردانو په انتساب بانندی بناوی جواز ور نه کړ شی .

ه - پخپله خاوره کنبی اوسیدونکی خارجی اتباعو ته به ښووننه اوروزنه په داسی ډول برابره کړی چه دخپلو اتباعو دپاره پی برابرویی .

خلورمه ماده:

ددی میثاق مطابق غړی هیوادو نه دانور تعهد هم کوی چه داسی ملی تگ لاری جوړ، تکمیل او تطبیق کاندی چه دشرا یطو او تعاملاتو په متناسبو لارو وکولی شی چه دښووننی اوروزنی په مسایلو او بالخاصه په دی لاندی مواردو کنبی دفرصتو نو او اجراءات دمساوی ساتلو کیفیت مخکښی بوځی :

الف - دلو مرنیو تعلیماتو وړ یا واجباری کول - دهرچا دپاره دثانوی تعلیماتو دمختلفو شکلونو اسانتیا برابرویی، د فردی قابلیت په اساس دهرچا دپاره په مساوی ډول دعا لی تعلیماتو داسا نتیا برابرویی، د قانون ددی حکم دمنلو دپاره زمینه برابرویی چه هر څو مکلف دی چه په کومو ښوونځیو کنبی قانونا مجاز گڼل شوی وی شامل شی .

ب - ددی زمینی برابرویی چه تعلیمی موازین په ټولو عامه تعلیمی موسسو کنبی په یوه سو به او متعادل وی اودغه راز دښووننی او روزنی په کیفیت پوری مربوط شرایط هم متعادل وی .

ج - دتشویق دمنا سبو لاروچارواستعمالول، اودهغو اشخاصو د تعلیمی سوپی لوړول چه لومړی تعلیمات پی حاصل یا پوره کړی نه وی اود فردی قابلیت په اساس ددوی دتحصیلا تو غځول .

د - بی له توپیره دمعلمی دمسلک دپاره دتحصیل برابرو .

د - فراهم سا ختن تحصیل برای مسلک معلمی بدون تبعیض .

پنجمه ماده :

ماده پنجم :

۱ - ددی میثاق په اساس غړی هیوادونه، تعهد کوی چه :
الف - ښوونه او روزنه باید دانسانی شخصیت دکامل انکشاف، د بشري حقوقو داحترام دپیاوړ تیا او اساسی آزادیو پلورهنمایی شی او دټولو ملتونو او نژادی او مذهبی ټولگیو تر منځ دتفا هم، تحمل تسامخ او دوستی په منځ ته راوړلو کښی سعی وکړی او دسولې دساتنی په لاره کښی دملگرو ملتونو کونښنونو ته قوت ورکړی .

۱- به اساس این میثاق ، کشورهای عضو مو فقط می نمایند که الف- تعلیم و تربیه باید بطرف انکشاف کامل شخصیت انسانی و تقویت احترام به حقوق بشری و حریمهای اساسی رهنمایی شده و در ایجاد تفاهم، تحمل تسامخ و دوستی بین كافة ملل و گروه های نژادی و مذهبی سعی نمایند و مساعی ملل متحد را در راه حفظ صلح تقویت نمایند .

ب- آزادی والدین یا اولیا ی قانونی شاگردان باید اولاً در مورد برگزیدن موسسات تعلیمی که غیر از موسسات دولتی برای تربیت شاگردان تاسیس گردیده احترام گردد اما همچو موسسات باید باحد اقل معیارهای تربیتی که متحماً از طرف اشخاص با صلاحیت تجویز و تصویب خواهد گردید توافق داشته باشد و ثانیاً زمینه راجعت تربیت دینی و اخلاقی اطفال معتقدات خود دشان با در نظر گرفتن طرز العمل های قانونی دولت مساعد بسازد و هیچ شخص یا گروهی از اشخاص مجبور شناخته نشوند که تعلیمات دینی مغایر عقاید خود شانرا کسب نمایند .

ج- باید حقوق اعضای اقلیت های ملی جهت انجام دادن فعالیت های تربیتی خودشان بشمول ابقای مکاتب شان بر سمیت شناخته شود و با در نظر گرفتن خط مشی عرفانی هر دولت بکار بردن لسان خود در موارد تدریسی نیز جواز داده شود مشروط بر اینکه :

۱- این حق طوری بکار بردن نشود که اعضای این اقلیت ها را از فهمیدن ثقافت و زبان ملی یا از اشتراک در فعالیت های ملی باز دارد یا به حاکمیت ملی صدمه وارد کند .

۲- معیارهای تعلیم و تربیه نسبت به معیارهای عمومی که از طرف مقامات ذیصلاح بنیان گذاری و تصویب گردیده پایتیر نباشد .

۳- شمول در این مکاتب اختیاری باشد .
۴- برحسب این میثاق ، کشورهای عضو متعهد می شوند که تمامی اقدامات لازم راجعت تطبیق اصول مندرجه پراگراف اول این ماده بعمل آورند .

ماده ششم :

بر اساس این میثاق ، کشورهای عضو متعهد می شوند که توجه نهایی خودرا بهر پیشنهاد که منبعا از طرف کنفرانس عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد درباره تثبیت اقدامات لازم علیه اشکال مختلفه تبعیض در تعلیم و تربیه و به منظور تهیه زمینه احراز تساوی فرصت و روش در تعلیم و تربیه تصویب گردد مبذول دارند .

ماده هفتم :

بر حسب این میثاق کشورها ی عضو باید در راپورهای موقوت خود که به کنفرانس عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد بتاریخ و تربیتی که از طرف آن تعیین می شود اطلاعات لازمه را در باره مراتب قانونی و اداری و دیگر اقدامات مربوطه به تطبیق این میثاق

اتخاذ کرده باشند فراهم نمایند . همچنان اقدامات و تدابیر یکه جهت تنظیم و انکشاف خط مشی ملی بعمل می آید و ماهیت آن در ماده چهارم توضیح گردیده به کنفرانس ارا نه گردد . نتایج حاصله و موا نعی که ضمن تطبیق خط مشی ملی بروزی کند نیز باید راپور داده شود .

شپزده ماده :

ددی میثاق له مخه، غړی هیوادونه تعهد کوی چه خپله کامله توجه به هر هغه پیشنهاد ته گرځوی چه وروسته له ددی دملگرو ملتونو دروژنی ، علمی او ثقافتی موسسې د عمومی کنفرانس له خوا به ښوونه، او روزنه کښی دتو پیر دمختلفو شکلونو خلاف او په ښوونه او روزنه کښی دفرصت د مساوات دلاسه ته را اوړلو دموقع برابرو دپاره تصویب شی .

اوومه ماده :

ددی میثاق له مخه غړی هیوادونه باید پخپلو موقوتو راپورو نو کښی دملگرو ملتونو دروژنی ، علمی او ثقافتی موسسې ته په هغه نیتیه او ترتیب چه دهغی له خوا ټاکل کیږی دقانونی او اداری مراتبو او دنورو هغو مربوطو اقداماتو په باب چه ددی میثاق دتطبیق دپاره یی اتخاذ کړی وی لازم اطلاعات برابر کاندی دهغه راز هغه اقدامات او تدبیر و نه چه دملمی تگ لاری دتنظیم او انکشاف دپاره کیږی او ماهیت یی په څلورمه ماده کښی څرگند شوی دی کنفرانس ته وښودل شی . دحاصلو شو یو نتیجو او هغو موانعو په باب هم چه دملمی تگ لاری دتطبیق په ضمن کښی راپور سیره کیږی را پور ورکړ شی .

سهمی جریده

انمه ماده :

هر ډول داسی مناقشه چه ددی میثاق دتطبيق او تفسیر په باب ددوو یاخو هیوادونو تر منځ پېښه شوی اود خبرو اترو له لاری حل نه شوای شی نو باید چه دحل و فصل دپاره ددواړو خواوو په غوښتنه د عدالت بین المللی محکمی ته راجع شی . خو په دی شرط چه ددغی مناقشی داو اړولو نوری لاری نا نامی شوی وی .

نهمه ماده :

په دی میثاق کښی دقیدو شرط کول جواز نه لری .

لسمه ماده :

دا میثاق نه باید داسی حقوق له منځه یوسی چه افرادو یا ټولنو ددوو یاخو دولتونو تر منځ دتړونونو له مخه حاصل کړی وی . خو په دی شرط چه دغه حقوق لفظا یا معنا له دی میثاق سره منافات ونه لری .

یوو لسمه ماده :

دا میثاق په انگریزی ، روسی او اسپانوی ژبو لیکل شوی او څلور واړه متنونه مساوی اعتبار لری .

دو لسمه ماده :

۱ - دا میثاق باید دملکرو ملتونو دمو سسی دروزنی ، علمی او ثقافتی موسسی دغړو هیوادو له خوا دهغوی دخپلو قانونی طرز العملونو مطابق تانید یا ومنل شی .

۲ - په تصویب یا منلو پوری مربوط سندونه به دملکرو ملتو نو دروزنی ، علمی او ثقافتی موسسی نه وسپارل شی .

دیار لسمه ماده :

۱ - دملکرو ملتو نو دروزنی ، علمی او ثقافتی موسسی دغړیتوب نه بهر هغه ټول هیوادو نه چه دیونسکو داجرا ئیه بورډ له خوا بلنه ورکړ شوی ده په دی میثاق کښی شاملیدی شی .

۲ - په دی میثاق پوری الحاق هغه وخت خای نیسی چه په دغه باب سند دملکرو ملتونو دروزنی علمی او ثقافتی موسسی لوی مدیر ته وسپارل شی .

خوار لسمه ماده :

دا میثاق به دتصویب منلو یا الحاق د دریم سند دسپارل کیدو نه وروسته دهغو هیوادونو په باب چه خپل سندونه یی په دغه نېټه یا له هغی مخکښی سپارلی وی نافذشی او دپاتی هیوادو نو په باب د تصویب ، منلو یا الحاق دسند دسپارلو نه دری میاشتی وروسته نافذ پری .

پنځلسمه ماده :

ددی میثاق غړی هیوادو نه په هیږی چه دا میثاق نه یواځی د هغوی په اصلی قلمرو کښی دتطبيق وپدی بلکه دهغو ټولو غیر مستقل دقیمو مت لاندی ، مستعمرو او هغونورو قلمرو ونو کښی هم چه دغه دولتونه یی دبین المللی روا بطو مسئول دی دتطبيق وپدی . دا هیوادونه تعهد کوی چه د ضرورت په صورت کښی ددغو سیمو د حکو متونو یا نورو واکمنو مقاماتوسره ددی میثاق دتصویب ، منلو یا الحاق په وخت کښی یا تری پخوا مشوره وکاندی .

مربوط هیوادو نه په دغو سیمو کښی دمیثاق دتطبيق دپاره په د موقع بر ابرو لو په باب دملکرو ملتونو دروزنی ، علمی او ثقافتی موسسی لوی مدیر ته اطلاع ورکوی .

مربوط اطلاعیه به دسند دسپارنی له نېټی څخه دری میاشتی وروسته اعتبار ولری .

ماده هشتم :

هرگونه مناقشه ایکه بین دو یاچند کشور عضو این میثاق در تفسیر یا تطبیق این میثاق ظهور کند و نتواند توسط مذاکره حل و فصل شود باید بنابر تقاضای طرفین جهت حل و فصل به محکمه بین المللی عدالت ارجاع گردد .

مشروط بر اینکه دیگر طرق رفع آن مناقشه به ناکامی مواجهه شده باشد .

ماده نهم :

درین میثاق وضع قید و شرط جواز ندارد .

ماده دهم :

این میثاق نباید حقوقی را که افراد یا جماعت هادر اثر قرار داد های بین دو یا چند دولت حاصل کرده اند از آنه کند بشرط آنکه این حقوق لفظا یا معنا باین میثاق منافات نداشته باشد .

ماده یازدهم :

این میثاق به زبانهای انگلیسی ، روسی و اسپانوی تحریر یافته و هر چهار متن آن اعتبار مساوی دارد .

ماده دوازدهم :

۱- این میثاق باید از طرف کشورهای عضو موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد بر طبق طرز العمل های قانونی خود آنها تایید یا قبول گردد .

۲- اسناد متعلق به تصویب یا قبول ، بمذیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد سپرده خواهد شد .

ماده سیزدهم :

۱- تمامی کشورهای غیر عضو موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد که از طرف بورډ اجرا ئیه یونسکو دعوت شده اند به این میثاق شامل شده می توانند .

۲- الحاق به این میثاق وقتی تحقق می پذیرد که سند دایر به این امریه مدیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد تفویض گردد .

ماده چهاردهم :

این میثاق سه ماه بعد از تفویض سو مین سند تصویب قبول یا الحاق تنها در مورد کشورها ییکه اسناد مربوطه خود را در آن تاریخ یا قبل بران سپرده باشند نافذ خواهد شد و در مورد متباقی کشورها سه ماه بعد از تفویض سند تصویب قبول یا الحاق نافذ می باشد .

ماده پانزدهم :

کشورهای عضو این میثاق مستشعراند که این میثاق نه تنها در قلمرو اصلی آنها قابل تطبیق است بلکه در مورد تمامی خطه های غیر مستقل تحت قیمو میت مستعمره ها و دیگر قلمرو هاییکه دول مربوطه مسول روابط بین المللی آنها هستند نیز قابل تطبیق می باشد این کشورها متعهد می شوند که در صورت لزوم با حکو متها و یا دیگر مقامات باصلاحیت از آن خطه هادر هنگام تصویب ، قبول یا پیوستن باین میثاق یا قبل از آن مشوره نمایند .

کشورهای مربوطه از اقدام خود در مورد مهیا ساختن زمینه برای تطبیق میثاق در خطه های مزبور بمذیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد اطلاع دهند . اطلاعیه مربوط سه ماه بعد از تاریخ تفویض سند مدار اعتبار خواهد بود .

ماده شانزدهم :

- ۱- هر کشور عضو این میثاق می تواند از طرف خود یا از طرف خطه هاییکه مسوول روابط بین المللی آنها است این میثاق را تردید نماید.
- ۲- تردید این میثاق باید توسط یک سند تحریری به عنوان مدیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد ابلاغ گردد.
- ۳- تردید این میثاق دوازده ماه بعد از دریافت سندیکه آنرا ابلاغ می نماید نافذ شناخته خواهد شد.

ماده هفدهم :

مدیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد به تمامی کشورهای عضو موسسه کشور رهای غیر عضو که در ماده سیزدهم به آن اشاره شده و به ملل متحد در باره تفویض همه اسناد تصویب قبول و انحاق که در مواد دوازدهم و سیزدهم پیشبینی گردیده و راجع به ابلاغ و تردید که در مورد ۱۵-۱۶ علی الترتیب شرح گردیده ابلاغ خواهد داد.

ماده هجدهم :

این میثاق می تواند از طرف کنفرانس عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد مورد تجدید نظر گردد اما هر گونه تعدیل وارد تنها در مورد کشورهای نا فذ خواهد بود که میثاق تعدیل شده را بپذیرد. اگر کنفرانس عمومی میثاق جدیدی را در اثر تجدید نظر قسمی یا کلی میثاق فعلی تصویب نماید در آنحال معیاد تصویب، قبول یا الحاق به این میثاق خاتمه خواهد یافت مگر در صورتیکه میثاق طوری دیگری حکم نماید.

ماده نوزدهم :

بر طبق ماده (۱۰۲) منشور ملل متحد این میثاق در اثر تقاضای مدیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد در دارالانشاء ملل متحد ثبت می شود.

این میثاق در دو نسخه موثق بتاريخ امروز، پانزدهم دسامبر ۱۹۶۰ در پاریس با مضاعف رئیس یازدهمین دوره اجلاس کنفرانس عمومی و مدیر عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد ز سیده کله د آرشیف موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد حفظ خواهد شد و مثنی های صحیح و مصدقه آن به ملل متحد و کافه کشورهاییکه در مواد ۱۲ و ۱۳ به آنها اشاره شده ارسال خواهد گردید.

عبارات فوق متن موافق میثاقی است که از طرف کنفرانس عمومی موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد در یازدهمین دوره اجلاس منعقد در پاریس که بتاريخ پانزدهم روز دسامبر ۱۹۶۰ اختتام یافت تصویب شد.

مادر این روز پانزدهم دسامبر ۱۹۶۰- این میثاق را با عقیدت و خلوص امضاء می نمایم.

رئیس کنفرانس عمومی

اکیل ورك ابتي و ولد

مدیر عمومی

وینورینو ورونیز

نسخه مصدقه

پاریس

مشاور حقوقی

موسسه تربیتی علمی و ثقافتی ملل متحد.

شیپار لسمه ماده :

۱- دمیثاق هر غری هیواد کولی شی چه دخیلی خوا یاد هغو سیمو له، طرفه چه دوی یی دبین المللی روابطو مسئول دی دامیثاق تردید ناندی.

۲- ددی میثاق تردید باید دیولیکلی سند په وسیله دملگرو ملتونو دروزنی، علمی او ثقافتی موسسه عمومی مدیر ته ابلاغ شی.

۳- ددی میثاق تردید دابلاغ دسند درسیدو نه، دولس میاشتی وروسته نافذ پزی.

اوو لسمه ماده :

د ملگرو ملتونو دروزنی، علمی او ثقافتی موسسه لوی مدیر به دمو سسه لوی غرو هیواد و نو اودغریتوب نه هغو بهر نور هیوادونو ته چه په ۱۳ ماده لیبی ورته، اشاره شوی ده اوملگرو ملتونو ته دنصویب منلو او الحاق دسندونو دسپار لویه باب چه په ۱۲-۱۳ مادو کنبی یی پیشبینی شوی ده او دابلاغ اوتردید په باب چه په ۱۵-۱۶ مادو کنبی علی الترتیب بیان شوی دی اطلاع ورکړی :

اتلسمه ماده :

۱- دامیثاق دملگرو ملتو نودروزنی، علمی او ثقافتی موسسه د عمومی کنفرانس له خوا ترنوی نظرانندی نیول کیدی شی خو هر ډول پینس شوی تعدیل به یواځی دهغو هیوادو نو په باره کنبی نافذ وی چه تعدیل شوی میثاق و منی.

۲- که چیری عمومی کنفرانس ډول یا یوی برخی موجوده میثاق دنوی نظره کبله، یونوی میثاق تصویب کاندی په دغه حالت کنبی ددی میثاق دتصویب، منلو یا الحاق معیاد پای ته رسیږی مگر داچه میثاق بل ډول حکم وکړی.

نهلسمه ماده :

دملگرو ملتونو د منشور د «۱۰۲» مادې مطابق دا میثاق دملگرو ملتونو دروزنی، علمی او ثقافتی موسسه لوی مدیر په غوښتنه دملگرو ملتونو په دارالانشاء کنبی ثبت کیږی.

دا میثاق دن ورځی په نیټه «د ۱۹۶۰ کال د دسمبر په ۱۵» په پاریس کنبی د عمومی کنفرانس درئیس اود ملگرو ملتونو دروزنی علمی او ثقافتی موسسه لوی مدیر له خوالاس لیک شوچه دملگرو ملتونو دروزنی، علمی او ثقافتی موسسه په آرشیف کنبی به وساتل شی او صحیحی او تصدیق شوی مثنوی به یی دملگرو ملتونو او هغو ټولو هیوادونو ته چه په ۱۲-۱۳ مادو کنبی ورته اشاره شوی ده ولیږلی شی.

پورتنی عبارات دهغه میثاق موافق متن دی چه، دملگرو ملتو نو دروزنی علمی او ثقافتی موسسه عمومی کنفرانس له خوا په یوو لسمه اجلاسیه دوره کنبی چه په پاریس کنبی جوړه شوی وه اود ۱۹۶۰ کال د دسمبر په ۱۵ نیټه پای ته ورسیده تصویب شو.

مونږ د ۱۹۶۰ کال د دسمبر په پنځلسمه ورځ دا میثاق په عقیده او اخلاص لاس لیک کوو.

اکیل ورك ابتي وولد .

د عمومی کنفرانس رئیس .

ویتورو ینو لوی مدیر .

مصدقه نسخه:

پاریس .

دملگرو ملتونو دروزنی، علمی او ثقافتی موسسه

حقوقی مشاور .

فرمان تقنینی نمبر ۱۰۹۹-۴۰۶۴ مؤرخ ۱۷ ر ۱۲ ر ۴۹ حضور مبارک شاهانه

ج، ع، ج، نورا احمد اعتمادی صدر اعظم
تصویب شما ره ۳۵۹۴ جلسه تاریخی ۱۰ ر ۱۲ ر ۴۹ مجلس عالی وزراء
راجع به معاهده منع تعبیه سلاح ذروی و دیگر اسلحه ذروی
دارای قدرت تخریبی زیاد در بستر ابحار بداخل یازده ماده که منظوری آن
به وقت تعطیل شوری مصادف گردیده طبق حکم ماده ۷۷ قانون اساسی از
حضور مامطور و بوسیله این فرمان تائید و نافذ میگردد.

جلالتمآب شما این اراده حضور ما را به دوایر مربوطه ابلاغ و هدایت
بدهید تامو ضوع حین انعقاد مجدد جلسه شوری طبق حکم ماده (۷۷)
قانون اساسی برای طی مراحل نهائی به شوری ارسال شود.

محل صحه حضور ملوکانه
فرمان نمبر ۳۶۷۱ مؤرخه ۱۸-۱۲-۴۹ مقام رفیع صدارت عظمی
ج، ع، ج پوهندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه!

مجلس وزراء تحت فیصله شماره ۲۵۹۴ در جلسه تاریخی ۱۰ ر ۱۲ ر ۴۹
باملا حظه و رقه عرض شما ره ۲۹۷۰ مورخ ۲۲ ر ۱۲ ر ۴۹ وزارت امور خارجه
راجع به معاهده منع تعبیه سلاح ذروی و دیگر اسلحه ذروی دارای قدرت تخریبی
زیاد در بستر ابحار بادر نظر گرفتن اهمیت قاطع موضوع که نما یندگان
ذیصلاح حکومت آنرا بتا ریخ یازده فبروری ۱۹۷۱- امضاء کرده اند
مرا تب آتی را تصویب نمود:

« ۱ معاهده منع تعبیه سلاح ذروی و دیگر اسلحه ذروی دارای قدرت تخریبی
زیاد در بستر ابحار به داخل یازده ماده که به مهر دارالانشاء رسیده
منظور است.

۲- طی مرا حل قانونی تصویب معاهده مذکور مطابق ماده (۷۷) قانون
اساسی از طریق فرمان تقنینی آرزو برده شود.»

مرا تب این تصویب که از صحه حضور اعلیحضرت معظم هما یونی
گزارش یافته و بوسیله حکم شماره ۱۰۹۷ - ۴۰۶۴ مؤرخ
۱۷ حوت ۴۹ بصدارت ابلاغ گردیده به جلالتمآب شما اطلاع داده شد تا

طبق آن تعمیم نماید. محل امضاء دکتور عبد القیوم
معاون دوم صدارت عظمی

**معاهده منع تعبیه سلاح ذروی و دیگر سلاح دارای قدرت تباہ
کننده در بستر بحر کف اوقیانوس وزمین زیر آن :
کشورهای طرف این معاهده**

با تصدیق منافع مشترک بشریت در پیشرفت تفحصات و استفاد ه
از بستر بحر و کف اوقیانوس برای مقاصد صلح آمیز باملاحظه اینکه

منع مسابقه تسلیحاتی در بستر بحر و کف اوقیانوس به منفعت حفظ صلح
در جهان بوده و کشیدگی های بین المللی را تقلیل و مناسبات
دوستانه را بین دول تقویه میبخشد.

با عقیده بر اینکه این معاهده قدمی در راه تجرید بستر بحر و کف
اوقیانوس از مسابقات تسلیحاتی محسوب میشود.

با عقیده بر اینکه این معاهده قدمی در راه خلع سلاح عام و تام تحت
کنترول دقیق و موثر بین المللی باعزم اینکه مذاکرات به منظور نیل به
این مرام تعقیب شود.

با عقیده بر اینکه این معاهده مقاصد واصل های منشور ملل
متحد رامطابق به اصل های حقوق بین الدول وبدون صدمه رساندن به
آزادی ابحار آزاد تقویه خواهد نمود. بر مراتب ذیل موافقت نمایند :

ماده اول :

۱ - کشور های عضو این معاهده تعهد می کنند که از نصب و تعبیه
هر نوع سلاح ذروی و انواع اسلحه دارای قوه تخریبی زیاد به شمول
ساختمانها تاسیسات پرتاب و دیگر انواع تسهیلات که مخصوص صاحب

د معظم پولواک همایونی اعلیحضرت له حضوره ۱۳۴۹ کال د حوت د ۱۷ نیتی
د ۱۰۹۹ - ۴۰۶۴ گنه تقنینی فرمان:

ج، ع، ج، نورا احمد اعتمادی صدر اعظم
د ۱۳۴۹ کال د حوت د ۱۰ نیتی په غونډه کښې د سیندو نو په بستر
کښې د ذروی وسلې او د زیات تخریبی قوت دنورو وسلو د ځای
په ځای کولو د بندیز د ۱۱ ماده ایزتړون په باب دوزیرانو د عالی مجلس
۳۵۹۴ گنه تصویب چه منظوری ئی د شوری د تعطیل په وخت برابره
شوی ده د اساسی قانون د (۷۷) مادې د حکم مطابق زمونږ له حضوره
منظور او ددی فرمان په وسیله تائید او نافذیږی.

تاسو جلالتمآب زمونږ د حضوردا اراده مربوطو دایرو ته ابلاغ او
لارښودنه وکړی چه موضوع دشوری دیبا غونډه یډو په وخت د
اساسی قانون د (۷۷) مادې د حکم مطابق د نهائی مرحلو پوره کولو
دپاره شوری ته ولین له شی. د شاهانه حضور ښکولنځی

صدارت عظمی د ۱۳۴۹ کال د حوت ۱۸ نیتی (۳۶۷۱) گنه فرمان آ.
ج، ع، ج پوهندوی عبدالستار سیرت عدلیه وزیر.

د وزیرانو مجلس د ۱۳۴۹ کال د حوت د (۱۰) نیتی په غونډه کښې د
سیندو نو په بستر کښې د ذروی وسلې او د زیات تخریبی قوت دنورو
وسلو د ځای په ځای کولو د بندیز د تړون په باب دخارجه چارو د وزارت
د ۱۳۴۹ کال د حوت د (۲) نیتی ۲۹۷۰ گنه عرض پانسی په کتنه د
موضوع د قطعی اهمیت د پاملرنی له مخه چه د حکومت واکمنو نمایندگانو
د ۱۹۷۱ کال د فبروری په ۱۱ نیت له لاسلیک کړی دی د ۳۵۹۴ گنه فیصلی
لاندی داسی تصویب وکړ:

۱- د سیندو نو په بستر کښې د ذروی وسلې او د زیات تخریبی قوت
دنورو وسلو د ځای په ځای کولو د بندیز تړون چه ۱۱ مادې لری او د
دارالانشاء مهر پری لگیدلی دی منظور دی.

۲- د قانونی مرا حلو پوره کولو دپاره دی ئی د اساسی قانون د
(۷۷) مادې مطابق د تقنینی فرمان هیڅه وشی.»

د دی تصویب په باب چه د معظم پولواک همایونی اعلیحضرت له حضور
له صحی تیر شوی دی او د ۱۳۴۹ کال د حوت د ۱۷ نیتی د ۱۰۹۷ -
۴۰۶۴ گنه حکم په وسیله صدارت ته ابلاغ شوی دی تا سو جلالتمآب
ته خبر در کړ شو چه مطابق اجراءت وکړی.

د صدارت د دوهم مرستیال

د داکتر عبد القیوم لاسلیک ځای

**د سیند په بستر کښې د ذروی وسلې اونورو تباکوونکو وسلو دخاږی
په ځای کولو د بندیز تړون د اوقیانوس ورغوی اولاندی زمکه ئی
ددی تړون ملگری هیوادونه :**

دسو له ایزو مقصد ونو دپاره د سیند دبستر اود اوقیانوس له ورغوی
څخه د پلټنو او استفادې په مخکښی تگ کښې بشریت د ښیگړو په
اشتراک بانندی د تصدیق له مخه ددی پاملرنی سره چه د سیند په بستر
اود اوقیانوس په ورغوی کښې دوسلی د مسابقی بندیز په نړی کښې
دسولی په گټه دی او بین المللی تاوتر یخوالی کموی اود دوتونوتر منځ
دوستانه روابط پیاوړی کوی.

پهدی بانندی د عقیدې لرلو سره چه د تړون د وسلې له مسابقی څخه
د سیند دبستر اود اوقیانوس دورغوی دخالی کولو په لاره کښې یو گام دی.
په دی بانندی د عقیدې لرلو سره چه د تړون د بین المللی موثر کنترول
لاندی په عام او تام ډول دوسلی کوزولو په لاره کښې له دی عزم سره
چه دغه مقصد ته درسیدو دپاره دی خبری اتري تعقیب شی یو گام دی.
په دی بانندی د عقیدې لرلو سره چه د تړون د ملگرو ملتو نو د منشور
مقصدونه او اصلونه د بین الدول حقوقو داصلو نو مطابق او بی له
صد می رسو لو دازا دو سیندو نو آزادی پیاوړی کوی.

پهدی لاندی مرا تبو موافقه کوی:

لمړی ماده :

۱- ددی تړون غړی هیوا دونه تعهد کوی چه د سیند په بستر او
داوقیانوس په ورغوی اود بحر و نودبستر د خارجی حدودو ما واره
د سیند دزمکی لاندی په هغه ډول چه په دوهمه ماده کښې ئی تعریف شوی

عمیر رسی

ذخیره نمودن ، آزمایش و استفاده از این نوع سلاح تهیه شده با شد در بستر بحر کف او قیانوس وزمین زیر بحر ماورای حدود خارجی حوزه بستر ابحار ، طوریکه در ماده دوم تعریف شده اجتناب و رزند .

۲ - مکلفیت های پراگراف اول این ماده بر حوزه بستر بحر که در پراگراف مذکور اشاره شده نیز قابل تطبیق است استثناء در داخل این حوزه مکلفیت های مذکور به کشورهای ساحلی یا به بستر بحر در تحت آبهای ساحلی آن تطبیق نمیشود.

۳ - کشور های عضو این معاهده متعهدند که از هر نوع اقدام به منظور کمک ، تقویه و تشویق یک کشور برای اجرای فعالیت ها نیکه در بند اول این ماده به آن اشاره شده خود داری نمایند و به هیچ صورت در این گونه اقدامات سهم نگیرند .

ماده دوم :

برای مقاصد این معاهده حدود خارجی حوزه بستر بحر که در ماده اول به آن مطابق به دوازده میل حدود خارجی حوزه ایکه در حصه دوم میثاق آبهای ساحلی و منطقه مجاوره که در جینوا به تاریخ ۲۹ اپریل ۱۹۵۸ به امضاء رسیده تعیین و بر اساس محتویات حصه اول قسمت دوم میثاق مذکور و مطابق به حقوق بین الدول اندازه خواهد شد .

ماده سوم :

۱ - به منظور پیشبرد مقاصد و تطبیق مواد این معاهده ، هر کشور عضو حق دارد از راه مشاهده فعالیت های دیگر کشورهای عضو معاهده منع تعیبه سلاح ذروی و دیگر اسلحه دارای قدرت تخریبی بزرگ در بستر ابحار کف او قیانوس و خاک زیر آن را ماوراء حوزه ایکه در ماده اول به آن اشاره شده رسیدگی نمایند ، مشروط بر اینکه حین مشاهدات این فعالیت ها را اخلال نکنند .

۲ - اگر بعد از این مشاهدات بازم شک مبنی بر معاینه معقول در در مورد ایفای و جایب یک کشور بر اساس این معاهده باقی بماند ، کشوری که چنین شک نزدش تولیدش و کشوری که فعالیت های آن سبب تولید چنین شک گردیده با ید به منظور از بین بردن این شک با هم مفاهمه کنند اگر باز هم شک باقی بماند کشوری که نزد آن شک تولید شده باید دیگر کشورهای عضو را از موضوع با خبر سازد و کشورهای مربوطه باهم در مورد طرح طرز العمل های لازمه به منظور رسیدگی موضوع به شمول تفتیش ساختمانها تاسیسات و دیگر وسایل که از جمله موضوعاتی که در ماده اول به آن اشاره شده محسوس شود ، باهم همکاری خواهند نمود ، کشورهای شامل منطقه به شمول کشور های ساحلی و کشور های که آرزو داشته باشند در این مذاکرات و همکاری اشتراک ورزند حق سهمگیری را دارند ، بعد از تکمیل طرز العمل های لازمه به منظور رسیدگی موضوع یک راپور لازمه از طرف کشوری که این طرز العمل از طرف آن آغاز شده بدیگر کشور های عضو ارسال خواهد شد .

۳ - اگر کشور مسؤل فعالیت هائیکه باعث تولید شک گردیده از راه مشاهده اشیاء ساختمانها تاسیسات و دیگر وسایل قابل تشخیص نباشد ، کشوری که شک نزد آن تولید شده است بعد اطلاع تحقیقات مقتضی را از کشورهای عضو معاهده در داخل منطقه فعالیت

و یا هر کشور دیگر طرف معاهده به عمل می آرد ، اگر از طریق این تحقیقات معلوم شود که یک کشور معین مسؤل این فعالیت ها است کشور مذکور بر اساس بند دوم این معاهده با دیگر کشورهای عضو معاهده طوریکه در بند دوم این ماده پیشبینی شده داخل تماس گردیده و همکاری خواهد نمود ، اگر هویت کشور مسؤل از طریق این تحقیقات معلوم نشود سپس دیگر طرز العمل های تحقیق و رسیدگی موضوع از قبیل

دی دهر چول ذروی و سلی اود زیات تخریبی قوت دنورو وسلو له خای په خای کولو اونصبو لو شخه دتوغولود ساختما نونو اوتاسیساتو او نورو هر چول تسهیلا تو مخصوصا داسی چه ددی قسم و سلی دذخیره کولو ، او استفا دی دپاره تیار شوی وی خنگ و کاندی .

۲ - ددی مادی دلو مری بر خی مکلفیتو نه دبحر دبستر په حوزه بانندی چه په دغه برخه کبسی ور ته اشاره شوی ده هم دتطبیق و پردی . استثناء دغه مکلفیتونه ددی حوزی په داخل کبسی په ساحلی هیوا دونو یاد دوی دساحلی اوبو لاندی دبحر په بستر نه تطبیق کیری .

۳ - ددی ترون غری هیوا دونه تعهد کوی چه د هغو فعا لیتو نوداجراء په لار کبسی چه ددی مادی په لومری برخه کبسی ور ته اشاره و شوه دیو هیواد دمرستی تقوی او تشویق دهر چول اقدام شخه به خان زغوری او په هیخ چول په دغه دغسی اقداماتو کبسی برخه نه اخلی .

دوهمه ماده :

ددی ترون دمقا صدو له نظره دسیند دبستر دحوزی خارجی حدود چه په لومری ماده کبسی ور ته اشاره وشوه دهغی خارجی حوزی ددولسو میلو حدودو مطابق چه دساحلی اوبو او گاونډی سیمو دهغه میثاق په دوهمه برخه کبسی چه په ۱۹۵۸ کال کبسی د اپریل په ۲۶ نیته په جینوا کبسی لاس لیک شوی تکامل کیری او ددغه میثاق ددو هم تونک دلومری برخی دمحتویاتو په اساس اود بین الدول حقوقو مطابق اندازه کیری .

دریمه ماده :

۱ - ددی ترون دمقصد ونو دسختی بیولو او د موادو دتطبیق دپاره هر غری هیواد حق لری چه دکتی له لاری دسیند په بستر اوداقیانوس په ورغوی کبسی او تری په لاندی خاوره کبسی دهغی حوزی ماوراء چه په لومری ماده کبسی ور ته اشاره وشوه دذروی و سلی اود زیات تخریبی قوت دنوری د خای په خای کولو د بندیز په باب د ترون دنورو غرو هیوا دونو فعالیت و خاری خو په دی شرط چه ددغی کتبی په وخت دغه فعا لیتونه اخلال نه کاندی .

۲ - که چیری له دغو مشاهداتو وروسته بیا هم دیوی معقولی معاینی په بنابر ددی معاهدی په اساس دیو هیواد دو جایبو دو فاکولو په باب شک باقی پاتی شی هغه هیواد چه ددغی شک ور سره پیدا شوی دی او هغه هیواد چه فعا لیتونه ددی ددغی شک پیدا کیدو سبب شوی دی باید ددغه شک دلری کولو دپاره پخپلو منخو کبسی مفاهمه و کاندی . که چیری بیا هم شک باقی پاتی شی نو هغه هیواد چه شک ور سره پیدا شوی دی باید نور غری هیوا دونه دمو ضوع نه خبر کاندی او مر یوط هیوا دونه به پخپل منخو کبسی دموضوع دغور دپاره دساختمانونو ، تاسیساتو او نورو هغو وسایلو دپلتنی دپاره چه په لومری ماده کبسی دذکرشویو موضوعاتو په جمله کبسی حساب شی په لازمو طرز العملو نو غور و کاندی دسیمی شامل هیوا دونه دساحلی هیوا دونو او هغو هیوادونو په شمول چه په دی مذاکراتو کی برخه اخستل او همکاری کول غواپی دبرخی اخستو حق لری . په موضوع بانندی دغور کولو دپاره دلازمو طرز العملونو دتکمیل نه وروسته یو لازم را پوردهغه هیوادله خواچه دغه طرز العمل دهغه له طرفه شروع شوی دی نورو غرو هیوادو نو ته واستول شی .

۳ - که چیری هغه هیواد چه فعا لیتونه ددی ددغی شک پیدا کیدو سبب شوی دی دثیبا نو ، ساختما نو نو ، تاسیساتو او نورو وسایلو له لاری دتشخیص و رنه وی .

نوهغه هیواد چه شک ورسره پیدا شوی دی داطلاع نه وروسته مقتضی تحقیقات د فعالیت دسیمی په داخل کبسی دغرو هیوادو او یا د ترون دبل هری خوا له هیواد شخه کوی . که چیری ددی تحقیقاتو په وسیله معلوم شوی چه یو فاکولی هیواد ددی فعالیتونو مسؤل دی نو دغه هیواد ددی مادی ددوهمی برخه په اساس د ترون دنورو غرو هیوادو نو سره په هغه چول چه ددی مادی په دوهمه برخه کبسی تر نظر لاندی نیول شوی

تفتیش از طرف کشور تحقیق کننده مورد استفاده قرار خواهد گرفت و از کشور های شامل منطقه فعالیت ها، به شمول کشور های ساحلی و هر کشور دیگر که آرزوی همکاری را داشته باشد جهت سهمگیری دعوت خواهد نمود.

۴ - اگر مذاکرات و همکاری براساس بند های دوم و سوم این ماده شکی را که پیدا شده ازین نبرد و هنوز هم سوال ایفای وجایب مطابق این ماده باقی بماند، کشور مذکور می تواند براساس منشور ملل متحد موضوع رابه شورای امنیت موسسه ملل متحد رویت دهد و شورای امنیت بر اساس منشور در موضوع اقدام خواهد کرد.

۵ - رسیدگی مطابق این ماده البته از طرف يك کشور عضو با استفاده از منابع خودش، یا به کمک کامل و یا قسمی يك کشور عضو دیگر یا از طریق طرز العمل های بین المللی در چهار چوب موسسه ملل متحد مطابق به منشور ملل متحد صورت گرفته می تواند.

۶ - رسیدگی باین فعالیت ها براساس این معاهده باید به فعالیت های دیگر کشور ها مداخله نه نموده و باید با رعایت حقوق شناخته شده کشور ها براساس حقوق بین الدول به شمول آزادی ابجار و حقوق کشور های ساحلی به تجسس و بهره برداری از فلات قاره خویش انجام یابد.

ماده چهارم :

هیچ موضوع درین معاهده به طرفداری و یا رد نمودن لطمه بحقوق يك کشور براساس میثاق های بین المللی موجود به شمول میثاق ۱۹۵۸ - ابجار ساحلی و مناطق مجاور و ارجاع به حقوق و دعاوی يك کشور عضو و یا شنا سائی، یا عدم شنا سائی حقوق و یا دعاوی يك کشور را جع به آب های ساحلی به شمول ابجار ساحلی و مناطق مجاور یا بستر و عمق ابجار به شمول فلات های قاره تفسیر شده نمی تواند.

ماده پنجم :

اعضای این معاهده متعهد میشوند تا مذاکرات شان را با حسن نیت به منظور اتخاذ تدابیر بیشتر در ساحه خلع سلاح و منع مسابقات تسلیحاتی در بستر ابجار و کف او قیا نو س ادامه دهند.

ماده ششم :

هر کشور عضو می تواند تعدیلات باین معاهده پیشنهاد کند، این تعدیلات بر ای کشور های که آن را قبول نمایند و بعد قبول تعدیلات مذکور از طرف اکثریت اعضای معاهده و بعد از آن از تاریخ قبول تعدیلات از طرف هر عضو برای عضو مذکور مدار اعتبار خواهد بود.

ماده هفتم :

پنج سال بعد از اینکه این معاهده مدار اعتبار قرار گیرد يك کنفرانس بین المللی کشورهای عضو این معاهده در ژنیو (سویس) به منظور تجدید نظر پیشرفت تطبیق این معاهده بادر نظر گرفتن مقاصد مقدمه و مواد معاهده دایر خواهد شد این تجدید نظر هر نوع انکشافات تکنالوژی مربوطه را مد نظر خواهد داشت، این کنفرانس در صورت لزوم براساس نظریه اکثریت اعضای اشتراک کننده فیصله خواهد کرد، که در چه وقت و زمان کنفرانس دیگری به منظور تجدید نظر معاهده دایر شود.

ماده هشتم :

هر کشور عضو این معاهده حق دارد براساس حاکمیت ملی اش در صورتیکه تصمیم اتخاذ دارد که بروز و قایع فوق العاده مربوطه به موضوع

دی تماس او همکاری و کپی . که چیری دمستول هیواد هویت ددی بحقیقا تو په وسیله معلوم نه شی نو بیا به دمو ضوع دغور او تحقیق له نورو طرز العملونو خخه، لکه د تحقیق کونکی هیوادله خواپلته کاروا خستل شی او دفعا لیتو نو د سیمی شا ملو هیوا دو نو ته به دسا حلای هیوا دونو او هر هغه هیواد په شمول چه د همکاری آرزو لری بلنه ور کپه شی .

۴ - که چیری ددی مادی ددو همی اودریمی بر خی په اساس همکاری. هغه شک چه پیدا شوی دی وړک نه کاندی او سره ددی هم د وجا پیو دپوره نو لو سوال ددی ما دی مطابق باقی پاتی شی دغه هیواد کولی شی چه دملگرو ملتونو د منشور په اساس موضوع دملگرو ملتو نو دا منیت شوری ته وړا ندی کپی او امنیت شوری به د منشور په اساس په دغه باب اقدام وکپی .

۵ - ددی مادی مطابق غور البته دیو غری هیواد له خوا د خپلو منابعو خخه داستفا دی په وسیله یاد یو بل غری هیواد په ځینی یا ټول کو مک یاد بین المللی طرز العملونو په وسیله د ملگرو ملتونو دمو سسی په چو کاپ کبسی دملگرو ملتونو د منشور مطابق کیدی شی .

۶ - ددی تړون په اساس په دی ټول فعالیته نو با ندی غور باید دهیوا دونو په نورو فعالیته کبسی مداخله ونه کپی او باید د بین الدول حقوقو په اساس د سیندونو د آزادی او دسا حلای هیوا دونو د حقوقو په شمول خپلی قاری دفلات خخه د بهره برداری او تجسس په باب دهیوا دونو د پیژندل شویو حقوقو په پا ملر نه سر ته ور سپری .

ملوره ماده :

هیچ موضوع په دی تړون کبسی دیو هیواد د حقوقو په مرسته یا ورته د ضرر په رسولو د موجودو بین المللی میثاقونو د ۱۹۵۸ کال د ساحلی سیندونو او گاونډیو سیمو د میثاق په شمول په اساس او یا دیو غری هیواد د حقوقو اود عوو له درکه، یاد ساحلی او بودسا حلای سیندونو او گاونډیو سیمو په شمول یا د سیندونو د ژور تیا او بستر له بابت د قاری دفلاتونو په شمول دیو هیواد د حقوقو یاد عو د پیژندنی یا نه پیژندنی په باب تفسیر کیدی نه شی .

پنځمه ماده :

ددی تړون غری تعهد کوی چه د سیندونو په بستر ودا قیا نوس پهور غوی کبسی د تسلیحاتی مسابقواو دو سلو لری کولو په برخه کبسی دزیا تو تدبیرو نو غوره کولو دپاره خپل مذاکرات په روغ نیت جاری وساتی .

شپږمه ماده :

هر غری هیواد کولی شی چه په دی تړون کبسی د تعدیلاتو پیشنهاد وکپی . دغه تعدیلات د هغو هیوادونو دپاره چه وئی منی او د دغو تعدیلاتو دمنلو نه وروسته د تړون د غی ودا اکثریت له خوا دمنل کیدو نه پس دهر غری دمنلو د نیتی خخه د دغه غری په باب اعتبار لری .

اوومه ماده :

ددی تړون د نافذ کیدونه پنځه کاله وروسته ددی تړون د غیرو هیوا دونو یو بین المللی کنفرانس به ژنیو (سویس) کبسی ددی تړون د تطبیق په پیشرفت با ندی دنوی نظر کولو دپاره د تړون د مقدمی او موزدو له پا ملرنی سره جوړیږی. په دی نوی نظر کبسی به هر ټول مربوط تکنالوژی انکشاف تر پا ملرنی لاندی و نیول شی. دا کنفرانس به د ضرورت په اساس د گپونو کونکو غی ودا اکثریت په اساس و کپی چه په تړون با ندی دبیا نوی نظر اچو لود پاره بدل کنفرانس خه وخت دایر شی .

اومه ماده :

ددی تړون هر غری هیواد حق لری چه دخپل ملی حاکمیت په اساس په هغه صورت کبسی چه داسی

این معاهده منافع عالیة آن کشور را به خطر مواجه نموده از عضویت این معاهده خارج شود ، البته با یداز این تصمیم سه ماه قبل به همه کشور های عضو و شورای امنیت خبر داده شود ، این اطلاعیه با ید بروز وقایع فوق العاده را که به منافع عالیة آن کشور لطمه وارد نموده هم در بر داشته باشد .

ماده نهم :

این معاهده بالای و جایب کشور های عضو که بر اساس اسناد بین المللی غرض ایجاد مناطق فاقد سلاح ذروی به وجود آمده به هیچ صورت تأثیری ندارد .

ماده دهم :

۱- این معاهده برای امضاء همه کشور ها مفتوح خواهد بود هر کشوری که این معاهده را قبل از بمدا اعتبار قرار گرفت آن امضاء نکند می تواند بر اساس بند سوم این ماده در هر زمان به آن الحاق کند .

۲- این معاهده باید از طرف کشور های امضاء کننده به تصویب برسد ، اسناد تصویب و الحاق به حکومت اتحاد شوروی ، برتانیه و امریکا که به حیث حکومت تحویل گیرنده اسناد این معاهده تعیین شده سپرده خواهد شد .

۳- این معاهده بعد از تصویب از طرف بیست و دو کشور به شمول کشور های تحویل گیرنده مدار اعتبار قرار خواهد گرفت .

۴- برای کشور هایی که بعد از به مدار اعتبار قرار گرفتن این معاهده آنرا الحاق و یا تصویب میدارند از تاریخ سپردن اسناد تصویب یا الحاق شان مدار اعتبار خواهد بود .

۵- حکومت تحویل گیرنده اسناد همه کشور های امضاء و الحاق کننده را از تاریخ هر امضاء سپرده شدن اسناد تصویب و الحاق تاریخ بمدار اعتبار قرار گرفتن معاهده و دیگر مسایل مربوطه با خبر خواهند ساخت

۶- این معاهده از طرف کشور های تحویل گیرنده بر اساس ماده ۱۰۲ منشور درملا متحد ثبت خواهد شد .

ماده یازدهم :

متن این معاهده در السنه انگلیسی فرانسوی ، روسی ، چینی و هسپانوی یکسان مدار اعتبار بوده و در ارضیف های کشور های تحویل گیرنده حفظ خواهد شد ، در موقع لازمه کاپیهای مصدقه این معاهده به حکومت تحویل گیرنده اسناد و به کشور های امضاء و الحاق کننده ارسال خواهد شد .

داشتراک بیه

- په کابل کښی (۲۲۰) افغانی
- په ولایاتو کښی (۲۴۰) افغانی
- په باندنیو هیوادونو کښی (۱۰) امریکائی ډالره .
- دیوی گڼی بیه : لس افغانی

تصمیم ونیسی چه ددی ترون په موضوع پوری دمر بوطو فوق العاده واقعا تو بروز ددغه هیواد عا لیه منافع په خطر کښی اچولی دی ددی ترون دغړیتوب څخه ووځی . البته باید ددی تصمیم څخه دری میا شتی پخوا ټولو غړو هیوا دونواو دامنیت شوروی ته خبر ور کړی شی . دا طلاعیه دهغو فوق العاده واقعاتو په بروز باندی مشتمله وی چه ددغه هیواد عا لیه منافع ئی په خطر کښی اچولی دی .

نهمه ماده :

دا ترون دغړ و هیواد ونو په هغو جا ییو باندی چه دذروی وسلونه دپا کو سیمو دمنځ ته راو ستلو په باب ئی دبین المللی سندو نو په اساس لری هیڅ تأثیر نه اچوی .

لسمه ماده :

۱- دا ترون به دټولو هیوا دونو په مخ دلاس لیک دپاره بیر ته وی . هر هیواد چه دا ترون دنافذ کیدونه مخکښی لاس لیک نه کړی کو لی شی چه ددی مادی ددریمی برخی په اساس هر وخت چه وغواړی ور پوری ملحق شی .

۲- دا ترون باید دلاس لیک کوونکو هیوا دو نوله خوا تصویب شی . دتصویب او الحاق سندونه د شوروی اتحاد ، بر تانیی او امریکا حکومتونه ته چه ددی ترون دسندونو دتسلیمیدو ته چه ددی ترون د سندو نو دتسلیمیدو نکو حکومتونو په حیث ټاکل شوی دی سپارل کیری .

۳- دا ترون ددوه ویشته هیوادوله خوا دتصویبیدونه وروسته دتسلیمیدو نکو حکومتونو په شمول نافذ کیری .

۴- دا ترون د هغو هیوادو نو دپاره چه دنافذ کیدو نه وروسته تصویبوی یاور پوری الحاق کوی ددوی دتصویب یا الحاق دسند ونو دسپارلو له نیتی څخه نافذ کیری .

۵- دسندو نو دتسلیمیدو نکو حکومتو نه دټول لاس لیک کوونکی او الحاق کوونکی هیوادونه دتصویب یا الحاق دهر سند دلاس لیک کیدو دهغوی په باره کښی دترون دنا فذ کیدو او نورو مر بوطو مسئلو څخه خبروی .

۶- دا ترون دتسلیمیدو نکو هیوادو نو له خوا دملگرو ملتو نو دمنشور د ۱۰۲ مادی په اساس په ملگرو ملتو نو کښی ثبت کیری .

یوو لسمه ماده :

ددی ترون متن په انگریزی ، فرانسوی ، روسی ، چینی او هسپانوی ژبو کښی یو شان اعتبار لری او دتسلیمیدو نکو هیوادونو په آرشیفونو کښی به وساتل شی . په لازمو وختو نو کښی به ددی ترون تصدیق شوی مثنوی دسندو تسلیمیدو نکو او لاس لیک کوونکو او الحاق کوونکو هیوادونو ته ولیرلی شی .